

Sfânta Cuvioasa Parascheva

Condacul sărbătorii,
Mineiul pe luna octombrie

Pe Sfânta, ajutătoarea celor ce sunt întru nevoi, toți cu bună credință să o lăudăm, pe prea cinstita Parascheva. Că aceasta lăsând viața cea stricăcioasă, pe cea nesticăcioasă a luat în veci. Pentru aceasta mărire a aflat și dar de minuni, cu dumnezeiască poruncă.

Cunoscută în popor și sub numele de "Sfânta Vineri" sau "Vinerea Mare", Sf. Parascheva este praznuită de Biserica Ortodoxă de pretutindeni, în fiecare an pe data de 14 octombrie. Numele ei, Paraschevi, înseamnă în grecește "pregătire" sau "vineri".

Sfânta Parascheva a trăit în prima jumătate a secolului al XI-lea. S-a născut în Tracia, în localitatea Epivat, în apropiere de Constantinopol. Părinții ei au crescut-o în frica de Dumnezeu. La vârsta de 10 ani se pare că a auzit în biserică cuvintele Mântuitorului: "Oricine voieste să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie" (Mc. 8, 34). Aceste cuvinte au mișcat-o atât de mult încât la ieșirea din biserică și-a împărțit hainele săracilor. Acest lucru l-a făcut de mai multe ori, în ciuda muștrărilor părinților săi.

După câțiva ani Sfânta Parascheva a părăsit casa părintească, vrând să-și dedice viața numai lui Dumnezeu. După o perioadă scurtă petrecută la

Constantinopol, a fost sfătuită să plece în ținutul Pontului. Aici a petrecut câțiva ani într-o mănăstire din Heraclea, închinată Maicii Domnului.

Dorința a trăi și de a se nevoi acolo unde Mântuitorul nostru Iisus Hristos a propovăduit și Și-a încheiat viața pământească, a determinat-o să plece în Țara Sfântă. A ajuns astfel la Ierusalim, iar după scurt timp a hotărât să trăiască într-o mănăstire din ținutul Iordanului.

La vârsta de 25 de ani, în urma unei vedenii s-a întors la Constantinopol și apoi la Epivat, localitatea în care se născuse. Înainte de a trece la Domnul, a mai trăit puțin la Epivat, petrecându-și viața în post și rugăciune, fără a fi cunoscută de cineva.

Dar Dumnezeu, voind să o proslăvească, a descoperit în chip minunat cine era această străină. Se spune că un marinar a murit pe o corabie, iar trupul i-a fost aruncat în mare. Valurile l-au dus însă la țărm, iar un sihastru care trăia acolo, a rugat pe niște creștini să-l îngroape după rânduiala

creștinească. Săpând deci o groapă, au aflat trupul cuvioasei Parascheva, neputrezit și plin de mireasmă. Cu toate acestea, au pus alături de ea și trupul corăbierului. Dar în noaptea următoare, unuia dintre creștinii, care au săpat groapa, i s-a arătat în vis o împărăteasă șezând pe un scaun luminat, înconjurată de îngeri, iar unul dintre ei îl muștra pentru că n-a scos din groapă trupul Cuvioasei. Iar împărăteasa pe care o văzuse în vis (chiar Cuvioasa Parascheva), i-a poruncit să dezgroape degrabă trupul ei și să-l așeze undeva la loc de cinste. Același vedenie a avut în acea noapte și altă credincioasă. Înțelegând că este vorba despre un semn dumnezeiesc au luat trupul Cuvioasei și l-au așezat în biserică cu hramul Sfinților Apostoli din Epivat. Îndată au avut loc vindecări minunate, în urma rugăciunilor care se făceau lângă cinstitele sale moaște. Dreptcredincioșii au zidit o biserică chiar pe locul în care au trăit părinții ei și unde

văzuse ea însăși lumina zilei.

Vestea despre minunile care se săvârseau în apropierea moaștelor s-a răspândit în toată Peninsula Balcanică și în Asia Mică. Nu se știe anul în care Patriarhia ecumenică a canonizat-o, adică a trecut-o în rândul sfinților.

Vreo două sute de ani moaștele Sfintei Parascheva au rămas în biserica din Epivat. Apoi, datorită schimbărilor politice care au avut loc în secolele următoare, moaștele Cuvioasei au fost mutate în mai multe locuri.

La începutul secolului al 13-lea, pe când Constantinopolul a fost cucerit de către cavalerii apuseni, moaștele au fost duse la Târnovo, capitala unui Imperiu româno-bulgar, unde se crease și un scaun patriarhal. Acolo au rămas pentru mai bine de un veac și jumătate în biserica "Maica Domnului". Acum se pare că a fost alcătuită slujba Cuvioasei, iar patriarhul Eftimie i-a scris viața. În anul 1393, turcii au distrus Imperiul româno-bulgar de la Târnovo. În aceste condiții moaștele Cuvioasei au fost duse în Serbia, la Belgrad. Acolo au rămas până în anul 1521, când turcii au cucerit și acest oraș. La cererea patriarhului ecumenic, sultanul a permis ca moaștele să fie strămutate la Istanbul (Constantinopol).

După 120 de ani, în 1641, ele au cunoscut ultima strămutare, de data aceasta pe pământ românesc. Drept recunoștință pentru faptul că domnitorul Moldovei, Vasile Lupu, a plătit toate datoriile

Patriarhiei ecumenice, patriarhul ecumenic de atunci, Partenie I și membrii sinodului său au hotărât să-i ofere moaștele Cuvioasei Parascheva. Ele au transportate cu o corabie pe Marea Neagră, de trei mitropoliți greci și astfel au ajuns la Iași, unde au fost întâmpinate de domnitorul Vasile Lupu, de familia sa, de mitropolitul Varlaam și episcopii săi, de cler și de credincioși. Cinstitele moaște au fost așezate la mănăstirea Sfinții Trei Ierarhi. Dimitrie Cantemir, descrie astfel aducerea acestor sfinte moaște la Iași: "Sultanul Murad al IV-lea a dat voie Domnului Moldovei Vasile să strămute sfintele moaște din biserica patriarhicească a Constantinoplei și le-a câștigat acestora pentru cele înalte și multe binefaceri și slujbe făcute Bisericii celei mari, că a cheltuit peste 300 de pungi la Poarta otomană ca să ia voie pentru strămutarea sfintelor moaște. Iar toată strămutarea este zugrăvită pe peretele de miazăzi al Bisericii Trei Ierarhi" (**Proloagele lunii octombrie**).

În urma unui incendiu izbucnit în paraclisul mănăstirii Sf. Trei Ierarhi, moaștele Cuvioasei au fost mutate în anul 1888 în noua catedrală din Iași, unde se găsesc și astăzi.

În fiecare an, aproape un milion de români, din Moldova, dar și din celelalte provincii istorice românești, se îndreaptă spre Iași pentru a se închina moaștelor Cuvioasei și a-i cere ajutorul.

Drept aceea, să o cinstim și noi și să ne rugăm așa:

"Dar cum vom cânta mai cu vrednicie sau cu ce cuvinte vom lăuda mărirea faptelor tale, noi nevrednicii? Că nici faptele, nici credința nu ne apropie de preacinstitele tale lucrări; dar, mărturisind slăbiciunea noastră, ne rugăm tie a ne ajuta și a mijloci către Dumnezeu să primească cântarea: Aliluia!" (Din **Acatistul Cuvioasei**, Condacul 6).